

[Indenrigsministeren.]

ved en Konvertering af denne Art, hvorledes Pengemarkedets Tilstand er frem i Tiden; og hvis Pengemarkedets Tilstand er en saadan, som forudsættes i alle Kredse, der ønsker denne Konvertering, saa er der netop ikke Mulighed for Obligationsejerne til at realisere en saadan Gevinst, fordi der ingen andre Steder er, hvor de kan faa en gunstigere Anbringelse. Derfor giver det ærede Medlem Hr. Thomsens Udtalelser her i Dag som ved tidligere Lejlighed Udtryk for, at det ærede Medlem ikke med Hensyn til Rentspørgsmaalet kan sige andet, end hvad der eventuelt siges paa et stort Protestmøde ude i Landet, men at det ærede Medlem ikke har gjort sig den Lejlighed at tænke disse Problemer igennem.

Det ærede Medlem Hr. Clausager spurgte mig, med hvilken Ret Nationalbanken har standset Konverteringen efter den gældende Ordning, og det ærede Medlem Hr. Hasle spurgte, hvorfor jeg har standset Konverteringen. I Anledning af det ærede Medlem Hr. Hasles Spørgsmaal skal jeg straks sige, at jeg aldeles ikke har standset Konverteringen og ikke har ønsket den standset, men at Indenrigsministeriet tværtimod over for Nationalbanken til ethvert Tidspunkt har givet Udtryk for Vigtigheden af, at den fortsattes længst muligt. Men jeg skal angaaende de Forhold, der knytter sig til denne Konvertering, for øvrigt sige følgende paa Grundlag af Oplysninger, der foreligger for Indenrigsministeriet fra Nationalbanken:

I alt er der af Banker, Sparekasser, Forsikringsselskaber, Legater og Kreditforeninger stillet Obligationer til et Beløb af 573 Mill. Kr. til Raadighed for Konverteringen. Faktisk er der anvendt til Konvertering 475 Mill. Kr.; men det maa i denne Forbindelse erindres, at af de 164 Mill. Kr., der er stillet til Raadighed for Konvertering i Husmandskreditforeningerne, er kun 22 Mill. Kr. konverteret, saaledes at 142 Mill. Kr. her ikke er anvendt. Dette skyldes, at Laantagerne i Husmandskreditforeningerne kun i ringe Grad med Fordel har kunnet benytte sig af Konverteringstilbudene, bl. a. paa Grund af de særlige Ydelser til Reservefondene, der ved Konverteringen har maattet paalægges Laantagerne som Følge af Foreningernes dobbeltmøntede Obligationsserier. Derimod er der saavel for Landkreditkassen for Østifterne, for Vest- og Sønderjydske Kreditforening og for Sønderjyllands Kreditforening konverteret betydelig større Beløb, end der er stillet til Raadighed af Pengeinstitutterne. De øvrige hertil nødvendige Obligationer er da tilveje-

bragt ved Opkøb i Markedet af Nationalbanken og Krisefonden.

Der skete imidlertid det, sandsynligvis dels som Følge af Uroen omkring Obligationsmarkedet i Sommerens Løb, dels som Følge af de mislykkede Konverteringsforhandlinger i Sommer her paa Rigsdagen, at Krisefonden ikke kunde opretholde den Spændvidde paa 2 pCt. mellem 4½ og 4 pCt. Serier, som var Forudsætningen, og i den Anledning fremkom der Protester over for Nationalbanken fra en Række Forsikringsselskaber, som hævdede, at deres Afleveringspligt til Kursforskel 2 var betinget af, at Spændvidden mellem de tilsvarende noterede Børskurser ikke var større end netop 2. Indenrigsministeriet kan for sin Del ikke anerkende denne Opfattelses Berettigelse og har meddelt Nationalbanken dette. Det medførte imidlertid, at Nationalbanken den 27. August mente sig nødsaget til at anmode Kreditforeningerne om indtil videre at indstille Udsendelsen af Konverteringstilbud.

Nu er der jo siden da foregaaet en gunstig Udvikling med Hensyn til Spændvidden, og det er meget muligt, at Forholdene kan komme til at ligge saaledes, ogsaa hvis det Forslag, der her ligger, gennemføres, og der altsaa sker en almindelig samlet serievis Konvertering, at Laantagere, der maatte ønske det af Hensyn til deres Henstand, i en vis Udstrækning, navnlig inden for Jydske Landkreditforening, vil kunne faa Lejlighed til at foretage Ombytning efter den gamle Ordning, altsaa i Henhold til Loven af 16. December 1933.

Jeg gør udtrykkelig opmærksom paa, at det jo ikke er saaledes, som det maaske kunde synes af denne Bemærkning, at den hidtidige Konvertering i Henhold til 16. December-Loven i og for sig er gunstigere for Laantagerne end den, der foreslaas her, men det kan jo ligge saaledes, at adskillige Laantagere alligevel vil foretrække denne Vej, som sagt ikke, fordi den er gunstigere, men af Hensyn til den særlige Adgang til at faa Henstandsbeløbene inkluderet i det nye Laan, som fandtes deri — det gælder i øvrigt de Spørgsmaal, jeg her har omtalt, saavel som en Række andre Spørgsmaal vedrørende hele dette Lovforslag, at de bedst egner sig til nærmere Forhandling i Udvalget.

Jeg gør i Forbindelse med det, jeg her har fremhævet om Husmandskreditforeningernes Stilling under den gamle Konverteringsordning, opmærksom paa, hvor vigtigt det er for Laantagerne i de to Husmandskreditforeninger, at det Forslag, der her